

Seat No. : _____

ZC-113

April-2014

M.Com., Sem.-IV

508 : Risk Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે તથા જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

Instruction : All questions are compulsory and figures to the right indicate marks allotted to each.

1. (A) સદ્ધાકીય જોખમનાં પ્રકારો સમજાવો. 7
Explain types of speculative risks.
- અથવા/OR**
- શુદ્ધ જોખમનાં પ્રકારો સમજાવો.
Explain types of pure risks.
- (B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
Explain in brief : (Any two)
- (i) પેરિલ (ખતરો) અને હેઝાર્ડ (સંકટ) વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
Distinguish between Peril and Hazard.
- (ii) જોખમ સંચાલકની ભૂમિકા ટૂંકમાં જણાવો.
State the role of Risk Manager in brief.
- (iii) જોખમ કેવી રીતે ઓળખવામાં આવે છે ?
How is risk identified ?
- (C) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
Answer in **one-two** sentences only :
- (i) કઈ પ્રથમ જોખમ નિયંત્રણ ટેકનીક છે, જેમાં હકારાત્મક પગલાંનો સમાવેશ થાય છે ?
Which is the first risk handling technique that involves positive action ?
- (ii) જોખમનું પડતર એટલે શું ?
What is cost of risk ?
- (iii) જોખમ પરિહાર (એવોઈડન્સ) એટલે શું ?
What is avoidance of risk ?
2. (A) જોખમ સંપર્કનાં નુકસાનનાં કારણો કેવી રીતે ઓળખવામાં આવે છે ? 7
How are causes of loss for risk exposures identified ?
- અથવા/OR**
- જોખમ સંચાલનમાં લાગુ આંકડાકીય ખ્યાલો સમજાવો.
Explain statistical concepts applied in Risk Management.

- (B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
 Answer in brief : (Any **two**)
- (i) મોટી સંખ્યાનો કાયદો એટલે શું ?
 What is Law of Large Numbers ?
- (ii) સંભવિત મહત્તમ નુકસાન એટલે શું ?
 What is Probable Maximum Loss ?
- (iii) આકસ્મિક આયોજન એટલે શું ?
 What is Contingency Planning ?
- (C) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
 Answer in **one-two** lines only :
- (i) જોખમ સંપર્ક એટલે શું ?
 What is Risk Exposure ?
- (ii) જોખમ વિશ્લેષણ એટલે શું ?
 What is Risk Analysis ?
- (iii) સંભવિત નુકસાન એટલે શું ?
 What are Expected Losses ?
3. (A) જોખમ ધિરાણ (ફાયનાન્સિંગ) અર્થશાસ્ત્ર સમજાવો. 7
 Explain the Economics of Risk Financing.
- અથવા/OR**
- જોખમ સંચાલનના સાધન તરીકે વીમો સમજાવો.
 Discuss Insurance as a Risk of Management tool.
- (B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
 Answer in brief : (Any **two**)
- (i) જોખમ ધિરાણને અસર કરતાં આંતરિક કારણો જણાવો.
 State internal factors affecting risk financing.
- (ii) જોખમ તબદીલી કરાર એટલે શું ?
 What is contractual Risk Transfer ?
- (iii) વીમા પ્રીમિયમની રચના કેવી રીતે થાય છે ?
 How is Insurance Premium composed of ?
- (C) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
 Answer in **one-two** lines only :
- (i) આરોગ્ય વીમામાં એક જોખમ પ્રબળ છે, તેનું નામ દર્શાવો.
 Name the menace that is rampant in Health insurance.
- (ii) જોખમ વિવિધતા (વૈવિધ્યકરણ) માટેનું સાધન દર્શાવો.
 State the tool for diversification of risk.
- (iii) કયા પ્રકારનાં જોખમ તબદીલી કરવા માટે વધુ સારા હોય છે ?
 Which kind of risks are better to transfer ?
4. (A) જોખમ રીટેન્શનની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 7
 Explain risk retention techniques.
- અથવા/OR**
- એન્ટરપ્રાઈઝ જોખમ સંચાલન સમજાવો.
 Explain Enterprise Risk Management.

(B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે)

4

Answer in brief : (Any **two**)

(i) જોખમ રીટેન્શનના લાભ જણાવો.

State the benefits of risk retention.

(ii) આકસ્મિક ભંડોળ એટલે શું ?

What are contingency funds ?

(iii) જોખમ રીટેન્શનમાં નુકસાન કેવી રીતે રાખવામાં આવે છે ?

How are losses treated in risk retention ?

(C) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો :

3

Answer in **one-two** lines only :

(i) કયા પ્રકારના જોખમો જાળવવા (રીટેન) કરવા શ્રેષ્ઠ છે ?

Which kind of risks are best to retain ?

(ii) કંપની જોખમ સંચાલન વ્યક્તિગત જોખમ સંચાલન કરતાં કેવી રીતે ભિન્ન છે ?

How is corporate risk management different from individual risk management ?

(iii) બિન-સંકલિત જોખમ સંચાલન એટલે શું ?

What is disaggregated risk management ?

5. યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો :

14

Select the right option :

(1) _____ એક એવી શરત અથવા સ્થિતિ છે, જે નુકસાનની સંભાવના વધારે છે.

(a) ખતરો (Peril) (b) સંકટ (હેઝાર્ડ) (c) જોખમ

_____ is a condition or situation that increases the probability of loss.

(a) Peril (b) Hazard (c) Risk

(2) આગ એક _____ છે, જે નુકસાનનું કારણ છે.

(a) ખતરો (Peril) (b) સંકટ (હેઝાર્ડ) (c) જોખમ

Fire is a _____ that causes a loss.

(a) Peril (b) Hazard (c) Risk

(3) ઈલેક્ટ્રીક ટ્રાન્સફોર્મર નજીક જ્વલનશીલ સામગ્રી સંગ્રહ _____ છે.

(a) ખતરો (પેરિલ) (b) ભૌતિક સંકટ (c) નૈતિક સંકટ

Storage of inflammable material near an electric transformer is _____.

(a) Peril (b) Physical Hazard (c) Moral Hazard

(4) ઈરાદાપૂર્વક પોતાના વાહનનું નુકસાન જેથી તે રીપેર કરાવી શકાય _____ નું ઉદાહરણ છે.

(a) ખતરો (પેરિલ) (b) ભૌતિક સંકટ (c) નૈતિક સંકટ

Deliberately damaging one's vehicle with a view to getting it repaired is an example of _____.

(a) Peril (b) Physical Hazard (c) Moral Hazard

(5) પરંપરાગત જોખમ સંચાલન ફક્ત _____ જોખમો સાથે સંબંધિત હતું.

(a) શુદ્ધ (b) સંપ્રતીકીય (c) સ્થિર

Conventional Risk Management used to deal with _____ risks only.

(a) Pure (b) Speculative (c) Static

- (6) દ્વિચક્રી વાહનો માટે ફરજિયાત હેલ્મેટ એ નુકસાન _____ માટેનું પગલું છે.
 (a) નિવારણ (b) ઘટાડો (c) નિવારણ અને ઘટાડો બંને
 Compulsory Helmet for two wheeler drivers is a loss _____ measure.
 (a) Prevention (b) Minimization
 (c) Both Prevention and Minimization
- (7) _____ એ શુદ્ધ જોખમ માટે જોખમ તબદીલીનું સાધન છે.
 (a) વીમો (b) હેજિંગ (c) રીટેન્શન
 _____ is a risk transfer tool for pure risks.
 (a) Insurance (b) Hedging (c) Retention
- (8) _____ ઓછી ઉગ્રતા (સિવિયારીટી) ઓછું પુનરાવર્તનના કિસ્સામાં થાય છે.
 (a) વીમો (b) હેજિંગ (c) રીટેન્શન
 _____ takes place in case of low severity low frequency risks.
 (a) Insurance (b) Hedging (c) Retention
- (9) જોખમ સંચાલનની પ્રક્રિયા _____ થી શરૂ થાય છે.
 (a) જોખમ વિશ્લેષણ (b) જોખમ અંકુશ
 (c) જોખમ ધિરાણ (d) જોખમ મૂલ્યાંકન
 Process of Risk Management commences with _____.
 (a) Risk Analysis (b) Risk Control
 (c) Risk Financing (d) Risk Evaluation
- (10) જ્યારે રહી ગયેલા જોખમો પ્રહાર કરે ત્યારે એકમ નિષ્ક્રિયતાથી છેવટે _____ કરશે.
 (a) તબદીલ (b) રીટેન (c) અંકુશ
 If 'left-out' risks strike, the organization will end up _____ then passively.
 (a) transferring (b) retaining (c) controlling
- (11) જોખમ અંકુશ શ્રેષ્ઠ વ્યૂહરચના છે _____ પુનરાવર્તન અને _____ ઉગ્રતા પરિબળો ધરાવતા જોખમો માટે.
 (a) વધુ, ઓછું (b) ઓછું, વધુ
 (c) વધુ, વધુ (d) ઓછું, ઓછું
 Risk Control is an ideal strategy for risks with _____ frequency and _____ severity factors.
 (a) high, low (b) low, high
 (c) high, high (d) low, low
- (12) નાની મશીનરી વિરામ (બ્રેકડાઉન) નુકસાનને _____ માં વર્ગીકરણ કરી શકાય.
 (a) વધુ પુનરાવર્તન, ઓછી ઉગ્રતા
 (b) ઓછું પુનરાવર્તન, વધુ ઉગ્રતા
 (c) વધુ પુનરાવર્તન, વધુ ઉગ્રતા
 (d) ઓછું પુનરાવર્તન, ઓછી ઉગ્રતા
 Small Machinery breakdown losses fall within the category of _____ losses.
 (a) High frequency, low severity
 (b) Low frequency, high severity
 (c) High frequency, high severity
 (d) Low frequency, low severity